

Pingelen met Abe Lenstra

Noem het maar pingelen met Abe Lenstra. Of eigenlijk: met weetjes over de voetballegende. Met zijn honderdste geboortedag in aantocht, verschijnt deze week een scheurkalender over de Friese held. Met alles over zijn zijn successen en zijn vele, vele ruzies. En ja, zegt samensteller Rob van Vuure: „Misschien was Abe tóch beter dan Cruïjff.” Niet in Amsterdam vertellen, natuurlijk.

Voetbalplaatje Abe Lenstra.

Abe Lenstra (met witte broek in het midden) in maart 1948 bij de wedstrijd PSV-Heerenveen. Op de voorgrond PSV-doelman Lieuwe

Steiger.

FOTO GPD

'Eeuwkalender' over Friese voetballegende

Begin over Abe Lenstra en veteranen veren op. Die kennen de heldenstatus van de vedette van Heerenveen die door zijn snelheid, zijn techniek en zijn inzicht te boek staat als Nederlands grootste voetballer aller tijden. Volgens de Friezen, dan. Voor pupillen die dit is ontstaan: Abe Lenstra (geboren in 1920) was een held. Hij voetbalde van zijn veertiende tot zijn 54ste, speelde 730 wedstrijden en maakte 700 doelpunten. 'Us Abe' was goed voor 47 interlands, waarin hij 33 keer scoorde (evenveel als Johan Cruïjff). In zijn veertigjarige loopbaan tussen de lijnen nam Lenstra 86 penalty's (twaalf gemist). En misschien wel het meest bijzonder: hij

bleef heel lang amateur. Zelfs toen de Italiaanse club Fiorentina hem een blanco cheque stuurde, bleef hij 'zijn' Heerenveen trouw. Tot 1954, toen hij bij de invoering van het betaalde voetbal in ons land overstapte naar SC Enschede, voor het (destijds) lieve sommetje van 11 duizend harde guldens. **Biljarter** Bij het samenstellen van de kalender gingen de makers Cees van Nijnatten (oud-uitgever van Voetbal International) en Hoornaar Rob van Vuure (columnist van deze krant) op zoek naar 700 feiten en weetjes over de voetbalheld. Inderdaad: 700, want de kalender beslaat een periode van twee jaar. Van Vuure noemt het 'een bio-

grafie in 700 dagelijkse porties, op weg naar Abes honderdste geboortedag'. Lastig, om maar liefst 700 anekdotes te verzamelen? Helemaal niet, zeggen ze. „Want over Abe is zó veel te vertellen.” Voorbeelden genoeg: „Zo liep hij de honderd meter in 10.9 seconden. En hij was niet alleen een goede voetballer, maar ook een topbiljarter, damkampioen van Friesland, een talentvolle schaatser en een goede tennisser.” Ook als jager was hij thuis in schieten: op de kalender is zijn jachtakte te zien. Eentje voor een dubbelloops geweer! Anekdoten genoeg: Als amateur-voetballer verdien- de Abe Lenstra de kost als ambtenaar bij de gemeente Heerenveen. „Toen hij een

aanbieding uit het buitenland kreeg, vroeg zijn vrouw aan de burgemeester of die Abe een terugkeergarantie kon geven. Maar daar begon de burgemeester niet aan. Dus is-ie maar gebleven.” Nog zo iets: Abe was nurks. „Op alle foto's die er van hem zijn, zie je hem stuurs weggijken. Toen we er eindelijk een vonden waar hij op licht, hebben we die meteen op de cover gezet.” **Ruzies** En dan waren er natuurlijk de ruzies: „Abe was een solist die overal de beste in wilde zijn en er zijn eigen ideeën op na hield”, vertelt Van Vuure. Gevangen in zijn eigen waarheid had hij mot met trainers, met clubbestuurders, met zijn moeder

en de rest van de familie. De kalender citeert uit een handgeschreven brief van zijn broer Jan Lenstra, die de verwijdering tussen de voetballer en zijn destijds 92-jarige moeder illustreert: „Toen Abe overleed, hoorden mijn moeder en ik dat op het NOS-journaal. Ik moest van mijn moeder bellen om te vragen of het waar was dat Abe er niet meer was.” Het trieste einde van Abe Lenstra maakte hem ook tot een legende: hij was 57 toen hij een hersenbloeding kreeg, waarna de sportheld de laatste acht jaar van zijn leven veroordeeld was tot een rolstoel. In die rolstoel bezocht hij de thuiswedstrijden van de club, tot zijn dood. Hij werd 64 jaar.

Bij hun speurtocht naar alle weetjes kregen de kalendermakers hulp van verzamelaars als Alkmaarder Jan Visser en Jan Kuipers uit Swifterbant. „Die mannen hebben alles! Foto's, lijstjes met doelpunten en zelfs de radio-opnamen van de legendarische wedstrijd in 1950 waarbij Heerenveen Ajax met 6-5 versloeg. En dat terwijl ze een half uur voor het eindsignaal nog met 1-5 achter stonden.” Jawel: bij die inhaalslag was Abe goed voor twee treffers. **Meningen** Andere kalender-feiten komen uit de zestig boeken die over Abe Lenstra zijn geschreven. Verder leunen de samenstellers op kenners uit de voetbalwereld. Zo meldt

de kalender de meningen van onder anderen Johan Cruïjff, Foppe de Haan, Jan Mulder, Frans de Munck, Kees Rijvers en Herman Kuiphof over Abe. Ook Abe-supporter Freek de Jonge - die donderdag het eerste exemplaar van de kalender uitreikt - schreef een bijdrage. Na het maken van vergelijkbare kalenders met memorabele voetbalplaatjes en over FC Volendam, weten de samenstellers ongeveer bij wie hun Abe-monumentje straks in de wc komt te hangen: „Het is een heimwee-kalender. Vooral voor de generatie met heimwee naar de tijd dat voetbal nog zonder tatoos, spreekkoren, transfersommen en Chinese miljardairs was. Maar de

anekdotes over blanco cheques en legendarische wedstrijden spreken ook jongeren aan.” **Vergelijking** Nog even over die vergelijking met Cruïjff. Wie was nu beter? Van Vuure: „Bij het maken van de kalender zagen we een filmpje uit 1949 met een wedstrijd waarin Abe speelt. Als je dan zijn snelheid ziet, als je hem ziet pingelen, een bal ziet opvangen met buitenkant voet en hem lekker ziet bemoeien met alles wat er op het veld gebeurt, dan durf je voorzichtig te zeggen dat ze aan elkaar gewaagd waren. Met als grootste verschil dat Abe niet voor het geld koos.” **Jan Vriend**

Kalender

Abe Lenstra 100 jaar Komende donderdag reikt Freek de Jonge het eerste exemplaar van de Abe Lenstra Scheurkalender uit aan Janneke Lenstra, de dochter van Abe. Dit gebeurt in het Abe Lenstra Stadion in Heerenveen. In Museum Heerenveen is vanaf eind september een Abe-expositie te zien gebaseerd op gegevens van de kalender. Het Abe Lenstra 100 jaar Scheurkalenderboek 2019/2020 is overal verkrijgbaar en te bestellen bij www.voetballegends.nl

